

Раҳм қиёмат куни уни боғлаш ёки кесишга гувоҳлик бериши

13:44 / 08.10.2025 1339

???? ?????????? ????? ?????????????? ????? ?????????????????

????????????????????? ????? ?????????????? ??????: ???????

????????????? ?????? ?????? ??????????: ?????????????????? ?????

????????????????? ??????????: ?????????????????? ?????? ???????

????????????????????? ?????? ?????????? ?????????? ??? ?????????????

?????? ?????????????? ?????? ?????????????????????? ?????????

?????????: ?????? ?????? ??????????????. ?????????? ??????

?????????????. ???????? ??????????: ??????? ??????

?????????????. ?????????? ?????? ?????? ??????????? ?????

?????????. ??????????: ?????????? ??? ?????? ?????????????????

?????????????? ?????? ?????????? ??????: ??????? ???????

????????????? ?????????? ?????? ??????: ??????????????? ??????

????????????????? ??? ??????.

Ато ибн Зухайр ибн Асбаф Омирий отасидан ривоят қилади:

«Абдуллоҳ ибн Амрга:

«Менга раҳмнинг хабарини бер», дедим.

«Аллоҳ қиёмат куни уни Аллоҳга бирор ёлғон айтмайдиган фасих тил билан юборади. Аллоҳ уни ёлғончи қилмайди.

У: «Эй Роббим, мана бу менга силаи раҳм қилган» деса, Аллоҳ ўшанга сила ва икром қилади. Қачон у: «Эй Роббим, мана бу мендан алоқани кесган» деса, Аллоҳ ундан алоқани кесади ва гапини эшитмайди», деди.

«Аллоҳга қасамки, биз ҳамма қариндошларга ҳам силаи раҳм қила олмаймиз», дедим.

«Ким ҳузуримизда бунда (ёки маъруфда) нуқсонга йўл қўйса, у нималиги менга етмасин», деди».

Шарҳ: Бу ривоят ва унга ўхшаш бошқа ҳадиси шариф ва ривоятларда қариндошлик алоқаси раҳм сиймосида ифодали баён қилинмоқда. Қариндошлик алоқаси худди ҳаракатдаги тирик шахс сифатида тақдим қилинмоқда. У раҳм сифатида маълум бир қиёфада юради. Аллоҳ таолонинг ҳузурига боради. Унинг гапирадиган тили ҳам бор. Ўша тили

билан Аллоҳ таолога гапиреди. Гапирганда ҳам, фақат рост гапиреди.

Қиёмат қоим бўлган. Аллоҳ таоло ҳамма махлуқотларини асл ҳолига қайтарган. Ҳаммининг ҳисоб-китоби бўлмоқда. Зарра мисқолидаги яхшилик ҳам, ёмонлик ҳам ўлчанмоқда. Бандаларга ўзларининг қўллари, оёқлари ва бошқа аъзолари гувоҳлик бермоқда.

Аллоҳ таоло бандаларининг қариндошларга силаи раҳм бўйича нималар қилгани ҳақида гувоҳлик бериши учун раҳмни ҳам рост тил билан гапирадиган ҳолга келтирган. У гапирганда гапини ёлғонга чиқармайдиган бўлган. Мана, Аллоҳ таоло ҳузурида раҳм турибди ва гувоҳлик бермоқда. У бандаларни бирма-бир кўрсатиб, гапирмоқда.

«У: «Эй Роббим, мана бу менга силаи раҳм қилган» деса, Аллоҳ ўшанга сила ва икром қилади».

Демак, бу одам беш кунлик дунёда қариндошларига силаи раҳм қилгани учун абадийлик дунёсида мукофотини олади.

«Қачон у: «Эй Роббим, мана бу мендан алоқани кесган» деса, Аллоҳ ундан алоқани кесади ва гапини эшитмайди».

Демак, бу одам беш кунлик дунёда қариндошларига силаи раҳм қилмагани учун абадийлик дунёсида жазосини олади.

Илми ва тақвоси ила шуҳрат қозонган саҳобий Абдуллоҳ ибн Амр розияллоҳу анҳудан бу гапларни эшитган ровий Омирийнинг отаси қўрқиб кетди ва:

«Аллоҳга қасамки, биз ҳамма қариндошларга ҳам силаи раҳм қила олмаймиз», деди.

Қариндошларга силаи раҳм қилиш борасида узр қабул бўлиши умидида Абдуллоҳ ибн Амр розияллоҳу анҳудан енгиллаштирувчи фатво кутди. Аммо машҳур саҳобий борини айтди. Хаспўшлаб ўтирмади.

«Ким ҳузуримизда бунда ёки маъруфда нуқсонга йўл қўйса, у нималиги менга етмасин», деди».

Силаи раҳмда нуқсонга йўл қўйган одамнинг узрини эшитишга ҳам тоқатим йўқ, деди.

Ушбу ривоятдан олинадиган фойдалар:

1. Олим зотлардан муҳим масалаларни сўраб ўрганиш кераклиги.
2. Аллоҳ таоло қиёмат куни раҳмни Аллоҳга бирор ёлғон айтмайдиган тил билан юбориши.
3. Аллоҳ таоло қиёмат куни раҳмнинг гапини ёлғонга чиқармаслиги.
4. Аллоҳ таоло қиёмат куни қариндошларига силаи раҳм қилган бандага сила ва икром қилиши.
5. Аллоҳ таоло қиёмат куни қариндошларига силаи раҳм қилмаган бандага сила ва икром қилмаслиги.
6. Қариндошларга силаи раҳм қилмаганларнинг узри қабул бўлмаслиги.

???? ????????????? ??????: ????????????? ??????
???????????????? ????????????????? ???? ????????????????? ????
???????????????? ??????????????.

Бу ерда ҳам юқоридаги ҳадис бошқа санад билан ривоят қилинган.

«Яхшилик ва силаи раҳм» китоби 2-жуз.

Ушбу китоб Ўзбекистон Республикаси Дин ишлари бўйича қўмитанинг 2022 йил 5 октябрдаги 03-07/7613-рақамли хулосаси асосида чоп қилинган.